

**petasos** - okridlený klobúk boha *Herma*; tiež cestovná čiapka, ktorá sa objavuje na hlavách *Dioskúrov* v *Gigantomachii*; pozri *klobúk, odev antický*



Jeden z Dioskurovcov bojujúci proti Gigantom (červeno figurová keramika)

**Peter - apoštol Peter**

**Peter Canisius** - *kresťanský svätec*, pre svoje meno (canis – „pes“) zobrazovaný so *psom*

**Peter čierny - Čierny Peter**

**Peter Mučeník/Peter Veronský** - (†1252); *dominikánsky mních* narodený vo Verone; vytrvalý prenasledovateľ *kacírov*; padol do rúk úkladných vrahov, najatých benátskymi šľachticmi (*katarmi*), ktorým zhabal majetok; v nasledujúcom roku bol svätorečený; jeho portrét bežný v dominikánskom umení; zobrazovaný v habitu rádu a má do svojej lebky zaťatý meč, sekeru alebo nôž; občas má hrud' prebodnutú mečom; zvyčajne drží mučenícku *palmovú ratolesť* a *krucifix*; dejiskom jeho mučeníckej smrti je les; Peter leží na zemi, ruku má dvíhnutú v sebaobrane; úkladný vrah sa mu chystá zasadiť ranu mečom; svätcov spoločník rovnako napadaný alebo prchá na koni; väčšinou nad nimi vidno anjelov nesúcich *palmovú ratolesť*; Peter vraj umieral a odriekaval Apoštolské vyznanie viery alebo ho písal krvou na zem > občas zobrazované jeho počiatkové slová: „Credo...“ alebo „Credo in Deum...“; jeho atribútom je *dýka*

-pôsobil ako úspešný kazateľ v strednom a severnom Taliansku, hoci vedel, že si heretici naňho najali vrahov; keď sa raz s rehoľným bratom vracal z Coma pri Milánu, bol napadnutý najatými vrahmi; istý Carino z Balsama ho zranil sekerou do hlavy, Peter ešte stihol odriekať *apoštolské vyznanie viery* a bol prebodnutý dýkou druhým vrahom; ťažko zranený spolubrat zomrel o niekoľko dní neskôr; Carino svoj čin oľutoval a stal sa dominikánskym laickým bratom; pozri *kresťanskí svätci, dominikáni; atribúty a symboly svätcov; atribúty, symboly a alegórie, Katarína zo Sieny*

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Petr\\_Veronský%C3%BD](http://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Veronský%C3%BD)

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Pere\\_de\\_Verona](https://ca.wikipedia.org/wiki/Pere_de_Verona)



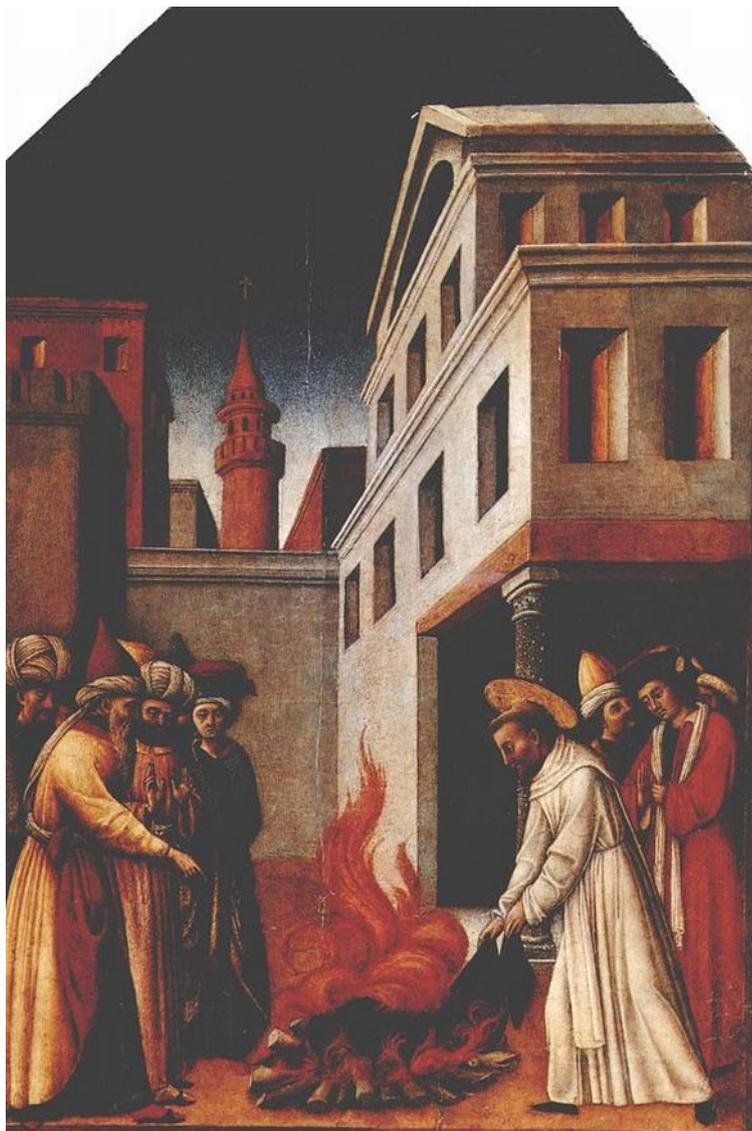
A. Bonaiuto: Výjavy zo života sv. Petra Mučenika (freska z kostola Santa Maria Novella, 1366-1367)



M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Sv. Peter martýr (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)



G. Bellini: Vražda mučeníka Petra Veronského (14.-15.st.)



A. Vivarini: Zázračný oheň sv. Petra Mučeníka (1440-1450)



Vecchietta: Sv. Peter Mučeník (1470)

P. Berruguete: Sv. Peter Veronský (1493)





P. Berruguete: Sv. Peter Mučeník (15.st.)



Moretto da Brescia: Smrt' sv. Petra Veronského (1530-1535)



G. Vasari: Smrť Petra mučeníka (1570)



P. Vecchio: Mučeníctvo sv. Petra (16.st.)



Tizian: Smrť sv. Petra Mučeníka (16.st.)

Podľa Tiziana: Smrť sv. Petra Mučeníka (rytina, 16.st.)



Tizian: Sv. Peter mučeník (štúdia, 16.st.)



T. Burgkmair: Peter Mučeník (1515)



G. G. Savoldo: Smrť sv. Petra Mučeníka (1530-1535)



Guercino: Sv. Peter mučeník (1647)



Domenichino: Vražda Petra Mučeníka (1618-1620)

**Peter Mystický/Peter Kvapľový/tzv. Petrik** - obrazový typ rovnomeného slovenského *mučeníka* (pozri *sv. Bystrik*), ktorého misijné pôsobenie vrcholí v 2.pol.20.st.; jeho uctievanie je neopakovateľnou raritou v celej západoeurópskej oblasti, lebo okrem známej albánskej svätice (tzv. *Matka Tereza*), vysvätenej roku 1976, stal sa Peter Mystický/Kvapľový posledným, ktorý na svoje svätorečenie čakal pol storočia (do roku 2004); podľa evanjelického rítu (pozri *protestantizmus*), je tento svätec uctievaný *hermetickým* spoločenstvom (pozri grécke *eleuzínie*, *dionýzie*, *bakchanálie*, rímske *luperkálie*); hlavou hermetického spoločenstva a jeho zástupkyňou pred Bohom (pozri *Jahve*, *Jehova*, *Hospodin*, *JHVH*) je *Veľká Matka* (pozn. jej výsadné postavenie je neodškriepiteľne ovplyvnené kultom pravekých bohýň *plodnosti* a *manželstva*: praveká *venuša*, staroveká *Veľká Matka Bohov*, západosemitská *Ištarta*, aztécka *Xočiquetzal* – „Operená kvetina“); fonetika mena samotnej Veľkej Matky (Helena), je však priehľadným odkazom na oveľa mladšiu stredovekú sväticu, *sv. Helenu*, matku prvého kresťanského cisára *Konštantína Veľkého*, ktorá bola vášnivou

zberateľkou Kristových ostatkov (pozri *Svätý kríž, Svätá Kopija, Svätý klinec, Sväté schody*); nie je bez zaujímavosti, že aj naša Helena, hlava hermetického spoločenstva, je zberateľkou porcelánového a iného riadu; lat. termín „Corpus Petri“/„Telo Petrovo“ je používaný výhradne v trojrozmernom výtvarnom uchopení (pozri *plastika, skulptúra*); v maliarstve piatej dekády minulého storočia sa vyhranil obrazový typ Peter Kvapľový; rakúska, nemecká a slovenská postsocialistická *kunsthistoria* predpokladá, že prekvapivý názov tohto obrazového podtypu (obdobne ako v prípade barokovej *klenby kvapľovej* a islamskej *klenby krápnikovej*) vychádza z tvaru slzy, prípadne stopy nosného hlienu, lebo typ Peter Kvapľový bol zaznamenaný v časovom rozmedzí, do ktorého pripadá mučeníkove útle detstvo; za povšimnutie iste stojí, že latinský spis „Catacumbae Petri“ farbisto opisuje mučeníkove zážitky v tmavých a vlhkých, polo rozpadávajúcich sa pivničných priestoroch rodičovského domu, ktoré podľa hĺbkovej psychológie dr. Trtkavého mohli svojím spôsobom predestinovať Petra Mystického/Kvapľového *enigmatickou* schopnosťou obmäkčovať tvrdú škrupinu (pozri *orech, mandľa, kokos, vajce*) mestského spoločenstva tej doby, najmä jeho ženskú predajnú časť (pozri *bordó*); je doložené, že okrem prenikavej a pomerne vzácnej precitlivosti na *vodu* (pozri *akvarel, rozmývanie, tušová maľba, pastózny rukopis*), vznikli pod jeho rukami zdanlivo racionálne, fenomenálne nezrozumiteľné a napriek tomu vzrušujúce texty, ktorých zmysel síce nebol celkom rozlúštený, obdobne ako v prípade im blízkych *keténsko-mínojských textov* písaných *lineárnym písmom* typu B; na dešifracii obsahu dekadentne pôvabných Petrových *prvotlačí* už niekoľko rokov s obrovským nasadením pracuje kolektív skúsenej piešťanskej lingvistky Petronelly Zúfalej; veľkú nádej Zúfalá vkladá do bohatej emblematickej, ktorá sprevádza všetky vyobrazenia mučeníka a poskytuje skutočne široké pole serióznej špekulácii; symbolmi a *atribútmi* sv. Petra Kvapľového je *jazvečík* (pozri *pes, Kerberos, Ortos, Karašiši, dominicanis, psolev, vyžla*); ďalej *nimbus krížový, omfalos*/„*pupok sveta*“ (Zúfalou nie celkom presvedčivo vysvetlený); ďalšie významy hľadaj pod heslami *kresťanskí svätci* (napr. sv. *Popolvár*); *ikonografia* (*voda, mláka, špina, lajno zlaté*); *gesto: figa 2*

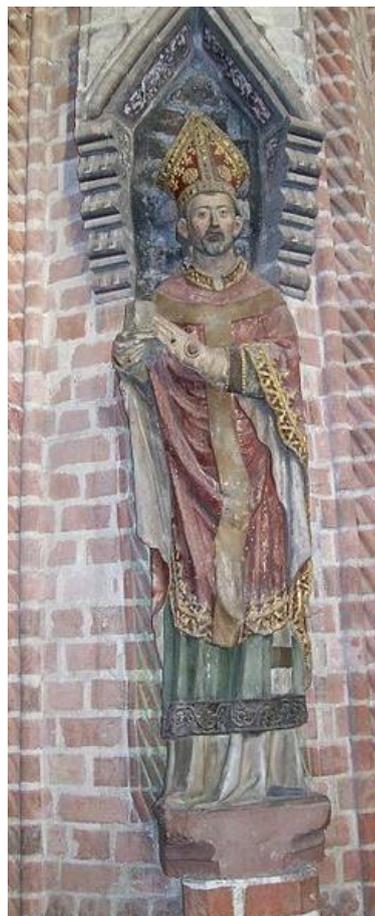
Hall: (*Petrovo protoevanjelium 1-45*); *Peter Mystický/Peter Kvapľový*/tzv. *Petrík* je obrazový typ rovnomenného slovenského *mučeníka* (pozri sv. *Bystrík*), ktorého misijné pôsobenie vyvrcholilo v 2.pol.20.st.; uctievanie sv. Petrika je vo vedeckých kruhoch hodnotené ako zaujímavý experiment dobového *mesianizmu*, uvádzajúci do ozdravnej extázy veriacich v celej euroázijskej oblasti (pozri *Levanta, Byzancia*); Petrikov význam je o to väčší, že jeho svätorečením sa uzatvára druhé tisícročie kresťanských dejín; preto je Peter Mystický právom prirovnávaný k veľkým zjavom a k *martýrom* z konca prvého tisícročia (pozri *chiliazmus, paralelizmus, ...izmus*); Petrikovo svätorečie je prevratným unikátom, presvedčivým dôkazom životnosti katolíckeho ekumenizmu, lebo Petrik je prvým kanonizovaným evanjelickým „svätcom“ (význam tohto činu neznižuje ani fakt, že tradicionalistické evanjelické kruhy ešte stále uprednostňujú pôvodné označenie „dobrý muž“); Peter Mystický je uctievaný početnými *hermetickými* spoločenstvami (pozri grécke *eleuzínie, dionýzie, bakchanálie*, rímske *luperkálie*); hlavou slovenského hermetického spoločenstva a jeho zástupkyňou pred Bohom (pozri *Jahve, Jehova, Hospodin, JHVH*) je „Veľká matka“ (jej výsadné postavenie je neodškriepiteľne ovplyvnené kultom pravekých *bohýň plodnosti* a *manželstva*, ako boli praveká *venuša*, staroveká *Veľká Matka Bohov*, západosemitská *Ištarta*, aztécka *Xočiquetzal*); sémantika mena našej Veľkej Matky (Helena – „fakľa“), je však priehľadným odkazom na oveľa mladšiu sv. *Helenu*, matku prvého kresťanského cisára *Konštantína Veľkého*, ktorá bola vášnivou zberateľkou Kristových ostatkov, putujúcou a vo *svätej zemi* ešte dávno pred *krížovými výpravami* (pozri *Svätý kríž, Svätá kopija, Svätý klinec, Sväté schody, Sväté gajdy*); nie je bez zaujímavosti, že aj naša Helena, hlava slovenskej odnože Spoločenstva sv. Petrika, je zberateľkou porcelánového a iného črepu; lat. termín „Corpus Petri“/„Telo Petrovo“ je používaný výhradne v trojrozmernom výtvarnom uchopení (pozri *plastika, skulptúra*); v maliarstve piatej dekády minulého storočia sa vyhranil obrazový typ Peter Kvapľový; rakúska, nemecká a slovenská postsocialistická *kunsthistoria* predpokladá, že prekvapivý názov tohto obrazového podtypu (obdobne ako v prípade barokovej *klenby kvapľovej* a islamskej *klenby krápnikovej*) vychádza z tvaru slzy, prípadne stopy nosného hlienu, lebo typ Peter Kvapľový sa kladie do časového horizontu mučeníkovho útleho detstva; za povšimnutie iste stojí, že latinský spis „Catacumbae Petri“ farbisto opisuje mučeníkove zážitky v tmavých a vlhkých, polorozpadávajúcich sa pivničných priestoroch otcovského domu, ktoré podľa hĺbkovej psychológie dr. Trtkavého mohli svojím spôsobom predestinovať Petra Mystického *enigmatickou* schopnosťou zmäkčovať tvrdú škrupinu (pozri *orech, mandľa, kokos, vajce*) mestského spoločenstva tej doby, najmä jeho ženskú predajnú časť (pozri *bordó*); je doložené, že okrem prenikavej a pomerne vzácnej precitlivosti na *vodu* (pozri *akvarel, rozmývanie, tušová maľba, pastózny rukopis*), vznikli pod jeho rukami zdanlivo racionálne, fenomenálne nezrozumiteľné a

napriek tomu vzrušujúce texty, ktorých zmysel síce nebol celkom rozlúštený, obdobne ako v prípade im blízkyh *krétsko-mínojských textov* písaných *lineárnym písmom* typu B; na dešifracii obsahu dekadentne pôvabných Petrových *prvotlačí* už niekoľko rokov s obrovským nasadením pracuje kolektív skúsenej piešťanskej lingvistiky Petronelly Zúfalej; tá veľkú nádej vkladá do bohatej emblematicky, ktorá sprevádza všetky vyobrazenia mučenika a poskytuje skutočne široké pole serióznej špekulácii; symbolmi a atribútmi sv. Petra Kvapľového je *jazvečik* (pozri *pes, Kerberos, Ortos, Karašiši, dominicanis, psolev, vyžla*); ďalej *nimbus krížový, omfalos/, pupok sveta*“ (Zúfalou nie celkom presvedčivo vysvetlený); ďalšie významy hľadaj pod heslami *kresťanskí svätci* (napr. sv. *Popolvár*); *ikonografia: voda, mláka, špina, lajno zlaté; gesto: figa 2*

**Peter Nolasco** - (†1256); Hall: *kresťanský svätec*, syn šľachtica z Lanquedocu, zakladateľ rádu *meredánov* (pozri *kresťanské rády*) založeného v Barcelone; vykupoval a oslobodzoval zajatcov z *maurského* otroctva; v španielskom maliarstve zobrazovaný ako fúzatý muž v bielom habitu s rádovým odznakom (erb aragónskeho kráľa Jakuba); zobrazenia legendy, keď ako stavec bol prinesený z *cely* anjelmi k oltáru; ďalej videnie jeho menovca *apoštola Petra*, ktorý sa mu zjavil ukrižovaný hlavou dole (*Zurbarán*), nakoľko bolo Nolascovou túžbou putovať ku hrobu svojho menovca, ale rádové povinnosti mu neumožnili opustiť Španielsko; *atribútom* Petra Nolasca *olivová* halúzka; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

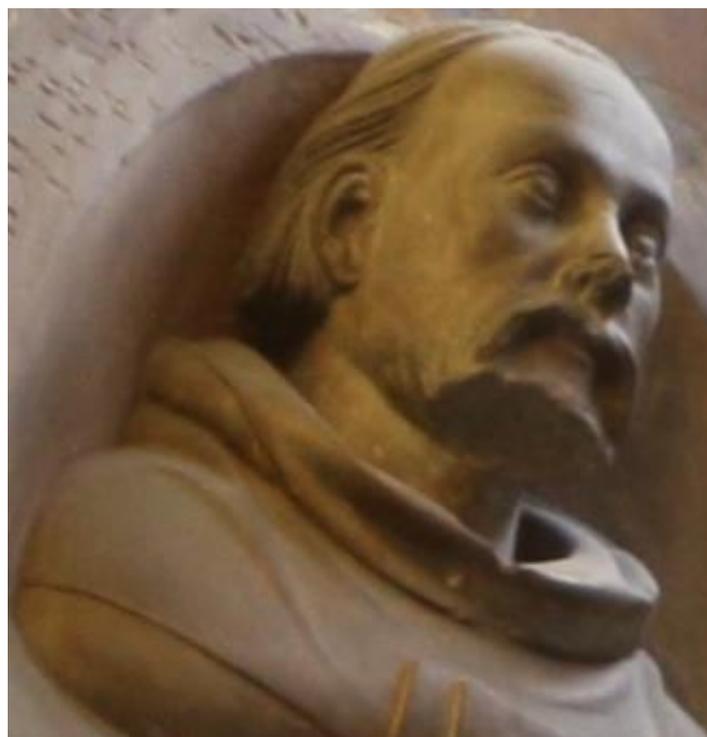
Oxfordský slovník svätcov: zakladateľ rehole *mercedárov*; legendy a nespoľahlivé dokumenty zahŕňujú podrobnosti z jeho života do neistoty; narodil sa v Barcelone v rodine obchodníka; pôsobil ako prokurátor laického spoločenstva Rajmunda z Peñafortu, ktoré vykupovalo otrokov od *Maurov*; po premeny spoločenstva na rehoľu bol predstaveným rádu do 1249; hovorí sa, že počas svojej cesty do Valencie a Granady vykúpil 40 tis. kresťanov; 1628 *pápež* potvrdil Petrove uctievanie a 1664 ho rozšíril na celú cirkev; v madridskom *Prade* zachovaná séria malieb od Zurbarána

**Peter Parlér** - roku 1356 ho povolal *Karol IV.* do Prahy, aby po smrti Mateja z Arrasu pokračoval v stavbe katedrály sv. Víta; pôvodné plány prepracoval, postavil chór katedrály, ktorú preklenul krížovou klenbou, kaplnku sv. Václava, sakristiu a vežu; po jeho smrti viedol stavbu jeho syn Ján; okrem katedrály projektoval a podieľal sa na stavbe ďalších pamiatok; bol to predovšetkým kamenný most cez Vltavu (neskôr nazvaný Karlov most), Staromestská mostná veža a kaplnka Všetkých svätých na Pražskom hrade; mimo Prahy potom Kostol svätého Bartolomeja v Koline a Chrám svätej Barbory v Kutnej Hore; Parlér stál na čele významnej pražskej stavebnej hute, ktorú založil Matej z Arrasu; o jej ďalší rozvoj sa zaslúžili jeho potomkovia; huta pôsobila v celom Česku a zanikla v období husitských vojen; pozri *Karlov most, krásny sloh, huta stavebná, chrám sv. Víta, klenba sieťová, klenba vrstvená, klenba visutá, portrét ideálny, svorník*



P. Parlér: Sv. Václav

P. Parlér: Biskup Johann Wöpelitz (Wunderblutkirche, Bad Wilsnack)



P. Parlér: Autoportrét

**Peter Pustovník -**

[http://br.wikipedia.org/wiki/Kenta%C3%B1\\_Kroziadeq](http://br.wikipedia.org/wiki/Kenta%C3%B1_Kroziadeq)



Peter Pustovník vyzýva k ľudovej krížovej výprave r. 1096 (stredoveký rukopis)



Peter Pustovník vedie Prvú krížovú výpravu (stredoveký rukopis)



Peter Pustovník počas v ľudovej krížovej výpravy r. 1096 (stredoveký rukopis)



G. Doré: Peter Pustovník káže krížovú výpravu (19.st.)

sv. Peter Veronský - *Peter Mučeník*

**peterský kríž - kríž peterský**

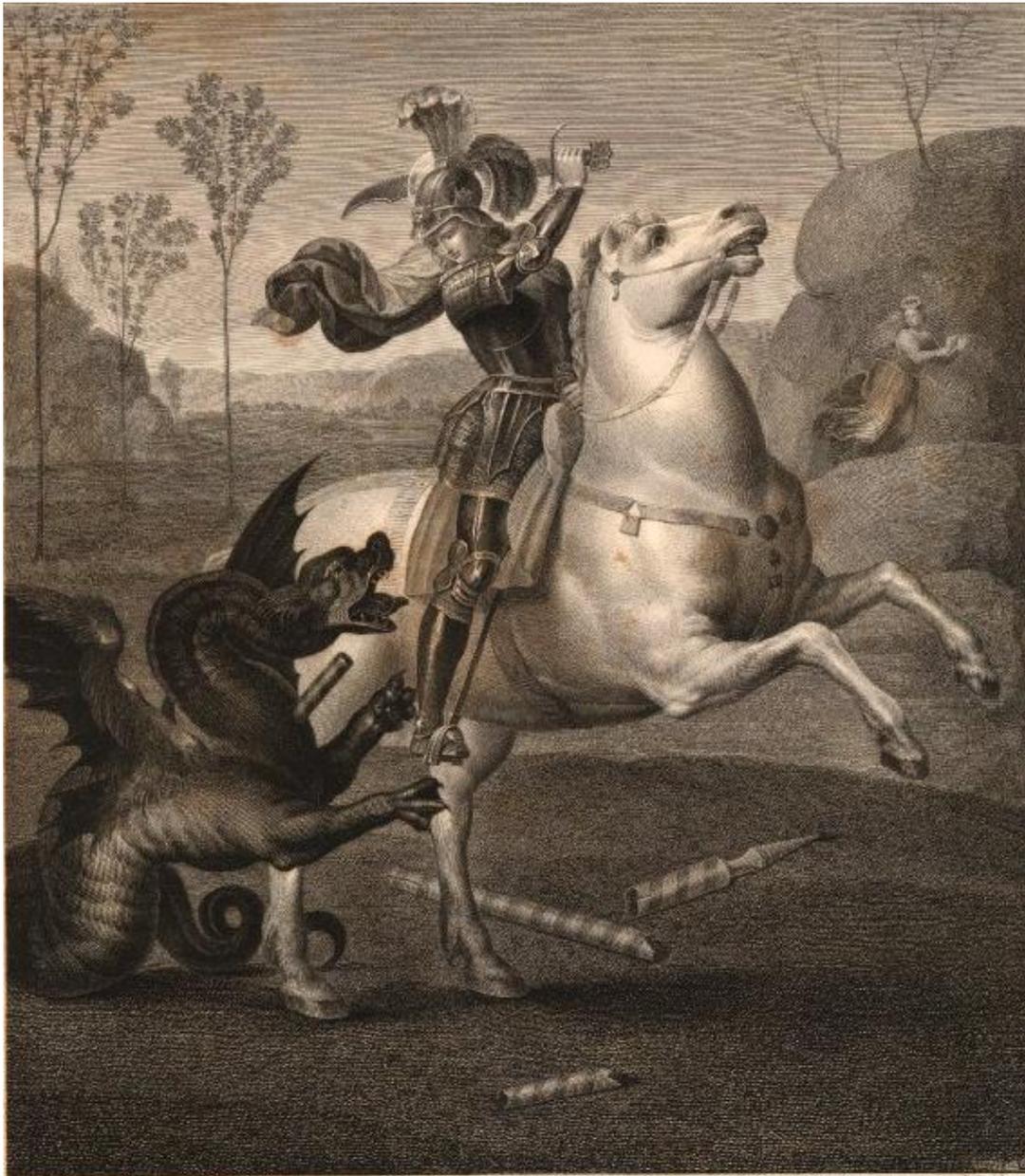
**Peterzano Simone** - (†1596); taliansky maliar neskorého *manierizmu*; pozri *talianski maliari manieristickí*

[http://en.wikipedia.org/wiki/Simone\\_Peterzano](http://en.wikipedia.org/wiki/Simone_Peterzano)



S. Peterzano: Angelika a Medoro (1596)

**petit** - *písmo* o veľkosti 8 bodov; pozri *typografický bod*  
**Petit Jacques Louis** - (†1812); francúzsky grafik



J. L. Petit podľa Ch. A. Chasselat: Sv. Juraj a drak (1800-1812)

**Petra** - www: prepychová púštna oáza, púštne mesto Natabejcov v dnešnom Jordánsku; trosky náhodne objavené 1812 švajčiarskym orientalistom Johannom Ludwigom Burckhardtom; Petra prirovnávaná k *Atlantíde*; ešte v 70. rokoch 19. st. sa verilo, že bola mestom kňazov a mŕtvych; keď grécky antický geograf Strabe napísal, Natabejci mali úctu k mŕtvym ako k hnoju, viedlo to historikov k záveru, že pestovali podivný kult mŕtvych; nové objavy tieto domnienky rozptýlili; analýzu ukazujú, že stavebný rozmach v Petre začal okolo 1. tis. pr. Kr., nákladné vily a chrámy vyrastali po celom údolí; zdrojom bohatstva bol obchod s *kadidlom*, z ktorého získavali 50% zisku (iba Peržania spotrebovali každý rok 27 ton kadidla); Natabejci založili okolo 400 pr. Kr. obchodnú sieť, ktorá viedla z južnej Arábie až do dnešného pásma Gazy; vypracovali systém ochrany karaván, v pustatinách založili odpočívadlá (pozri *karavanseraj*); keď chceli Natabejci osídliť horské údolia, museli zahradiť vstup do tiesňavy, lebo by zimné lejaky mohli mesto zaplaviť; vybudovali sústavu hrádží, nádrží a potrubí, ktoré ich zásobovalo vodou; pri hlavnej hrádzi našli archeológovia nápis z 96 pr. Kr.; v niektorých chrámoch boli sochy gréckeho Dionýza a egyptskej Isis, ale uctievali sa aj zvláštne rybie bohyne s delfínmi vo vlasoch; najvyšší boh Duššara nemal ľudské rysy, ale jeho podobou bol čierny kubický kameň pripomínajúci čiernu stavbu menom *Kaaba* v Mekke; Peržania a Gréci sa usilovali získať pre seba bohatú Petru, ale podarilo sa to až

po 130 rokoch, keď ju *Rímska ríša* začlenila po provincie Arabia petraea (pozri *rímske provincie*); časom Petra celkom upadla do zabudnutia; pozri *hemispeos*

-v súvislosti s heslom *Alah v histórii*: podľa Phillipa K. Hittiho pohanskí *Nabatejci* najprv zaviedli kult *ar-Rahmana* a *ar-Rahima* pravdepodobne z južnej Sýrie; neskoršie si tieto dve mená pohanských bohov našli svoje miesto v panteónoch juhoarabských chrámov; *Mohamedov* konkurent, Maslama (alebo *Musaylima*) kázal v mene ar-Rahmana, juhoarabského *Alaha*; toto by mohol byť dôvod, prečo Mohamed neskôr opustil ar-Rahmana a prijal *Alaha* mekkských pohanov ako svojho jediného Boha; podľa arabských historikov, Petra (severná Arábia, blízko Sýrie, domova Nabatejcov) mala istý druh Kaaby s Dušarou, uctievanou vo forme čierneho pravouhlého kameňa, ako najvyššie božstvo panteónu

**Petrarca Francesco** - (†1374); bol taliansky básnik, predstaviteľ renesančného *humanizmu*; študoval práva v Montpellier a Bologni; štúdium ukončil z finančných dôvodov krátko po smrti svojho otca; stal sa kňazom a jeho kariéra v cirkevných službách bola pomerne úspešná; výzva k obnove antického Ríma viedla k ochladeniu vzťahov medzi ním a pápežovým okolím; bol nútený prijať kanonikát v Parme; záver života prežil poväčšine utiahnuto pri Avignone; vo svojich morálne filozofických spisoch Petrarca podáva syntézu grécko-rímskych mravných ideálov a humanistických cieľov; pozri *astrológia*



A. del Castagno: Francesco Petrarca (freska z cyklu Slávni muži a ženy, Galéria Uffizi, Florencia, 1450)



M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Francesco Petrarca (Norimberská kronika, 1493)

**Petrarca Meister - Weiditz II. Hans**

**Petrarcov majster - Weiditz II. Hans**

**Petrikovics Eugen** - (†1963); tiež Eugen Petrikovič; slovenský maliar a reštaurátor; v 30. rokoch 20. st. bol spolumajiteľom firmy Papp, Petrikovics, Enhoff v *Piešťanoch*; po 1945 sa venoval iba reštaurovaniu maliarských a štukových diel v sakrálnych a historických interiéroch; pozri *slovenskí maliari, slovenskí reštaurátori*

**petroglyfy** - rôzne *znaky* a kresby, vyryté do kameňa; pozri *písmo, runy; piktogram; paleolitické jaskynné maľby*

Baleka: z lat. *petra* – „kameň“, gréc. *glyfein* – „ryť, vybrusovať“; v pravekých *jaskyniach* s skalných maľbách (pozri *paleolitické jaskynné maľby*) kresby, ktorých obrys bol vyrytý, vybrusovaný alebo bodovaním vbíjaný do kamenných stien; plocha kresieb bola často vyfarbovaná *rudkou* alebo *uhlom*

<http://www.featurepics.com/online/Hunting-Petroglyph-Picture278427.aspx>



Petroglyf lovca na koni útočiaceho na losa (Newspaper Rock, Utah, USA)



Petroglyf zvierat'a (Albuquerque v Novom Mexiku)

**Petrodvorec** - pozri *fontána*, *Rusko*

**Petrohrad** - pozri *Ermitáž*, *F. J. Alexejev*; *Rusko*, *VOSR*



A. F. Zubov: Švédske lode dopravené do Petrohradu po bitke Gangut (lept, 1715)



K. Petrov-Vodkin: Petrohradská madona (1920)

**petrohradskí maliari** - pozri *I. P. Argunov, M. K. Clodt, K. Makovskij, I. I. Šiškin*

[http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Painters\\_from\\_Saint\\_Petersburg](http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Painters_from_Saint_Petersburg)

**petrohradskí umelci** -

**petrohradský porcelán** - vyrábaný v manufaktúre založenej 1744 v Petrohrade, ktorá sa stala počas vlády Kataríny II. cárskou manufaktúrou, spolupracujúcou s umelcami Akadémie krásnych umení (J.D.Rachette); veľké, bohato zdobené stolné servisy a figúrky, predstavujúce ruské národné typy; značka: *erb* s iniciálami panovníkov; pozri *porcelán*

**Petronella/Petronilla** - Hall: legendárna *mučeníčka* z 1.storočia; podľa ranokresťanskej tradície bola dcérou apoštola *Petra*; jej meno nesprávnou etymológiou odvodené z apoštolovho mena; jej príbeh

známy zo *Zlatej legendy*; podrobne pozri *apoštol Peter*: motív 13. Uzdravenie Petronelly; pozri *kresťanskí svätci*

-podľa *Zlatej legendy* Peter v obave o jej cnosť (bola veľmi krásna) spôsobil, že ochorela a v horúčkach musela ležať na lôžku; iba keď prišli *apoštol*i, Peter jej nariadil vstať a obsluhovať ich; keď si ju rímsky šľachtic Flaccus chcel zobrať za manželku, začala sa modliť, postiť a krátko na to zomrela; podľa inej verzie jej Flaccus hrozil smrťou, ak ho odmietne; zvyčajne zobrazovaná, ako ju Peter dvíha v prítomnosti ostatných apoštolov; Petronella vzývaná o uzdravenie z *horúčok*; porovnaj *štrnásť pomocníkov v núdzi*



M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Petronella (Norimberská kronika, 1493)



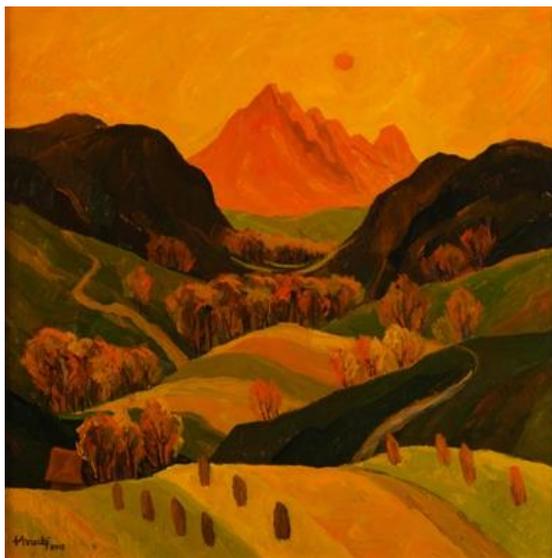
R. de Montbaston: Petronilla



Guercino: Pohreb sv. Petronilly (1623)

**Petrov plač - Slzy sv. Petra**

**Petrová dolina - pozri Slovensko**



Z. Horecký: Zakliate doline Petrová (2012)

**Petrova loď - loď Petrova**

**Petrová Svetlana -**

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2110957/Art-FUR-arts-sake-Russian-artist-recreates-famous-paintings-featuring-fat-cat.html>

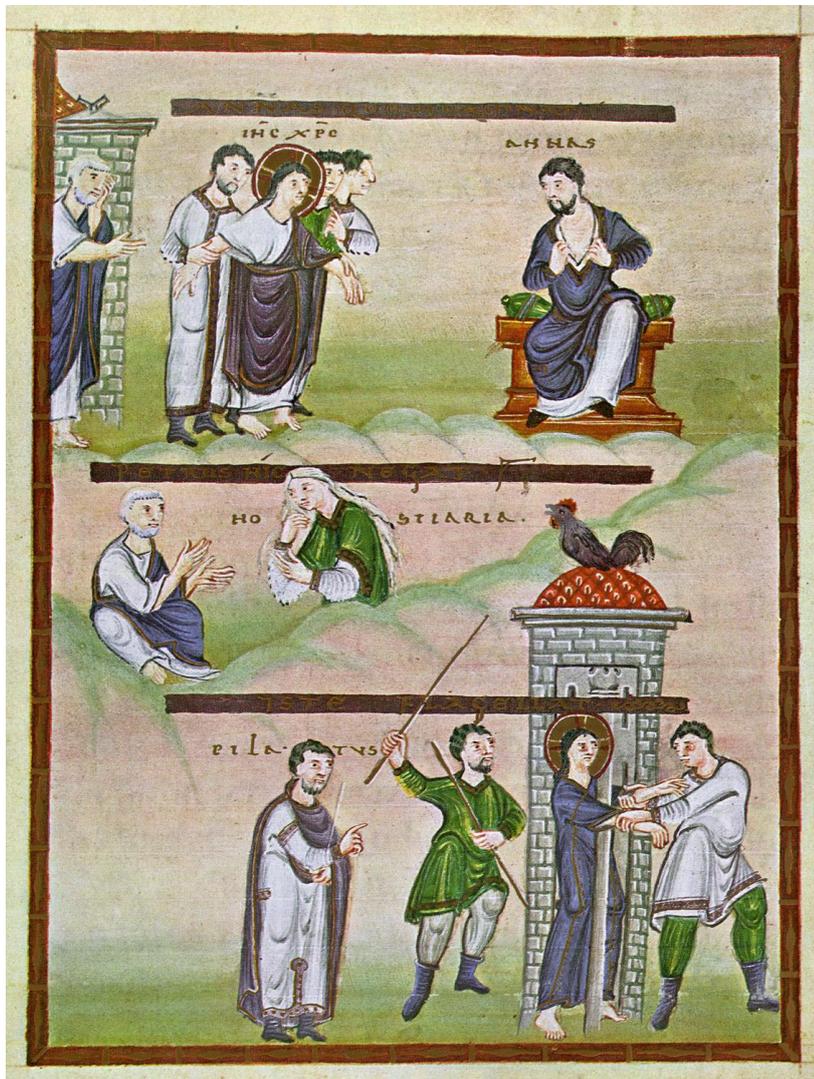
**Petrova zrada - Petrove zapretie Krista a ľútosť**

**Petrove skutky - Skutky Petrove**

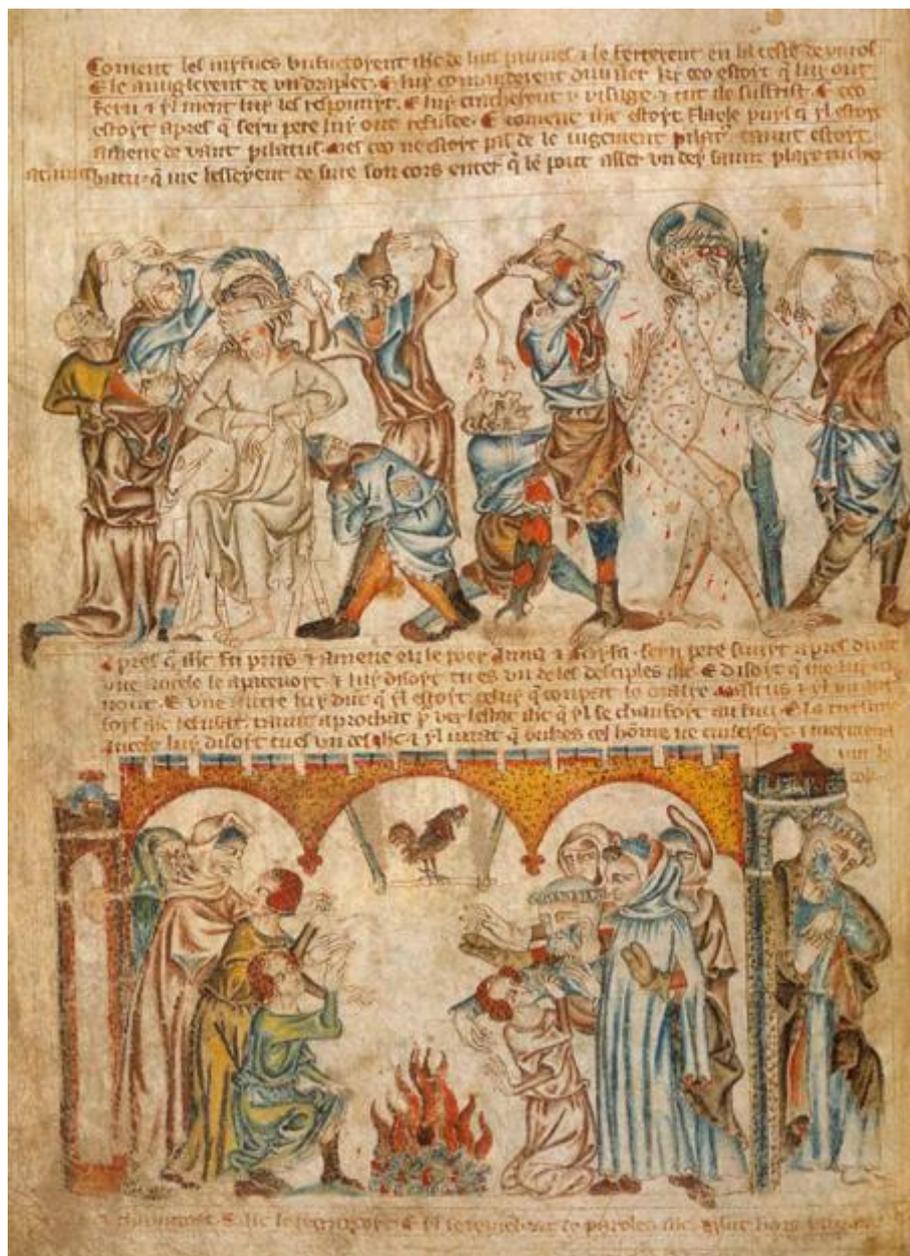
### Petrove slzy - Slzy sv. Petra

**Petrove zapretie Krista/Zapretie Krista** - Hall: (*Marek 14,66-72*); po svojom zatknutí bol Kristus vypočúvaný pred *Kaifášom* v jeho dome; keď jedna z veľkňazových služok poznala Petra ako Ježišovho učeníka, Peter zaprel, že ho zná a v tom zakikirikal *kohút*; celkom tri razy Peter zaprel Krista a kohút dva razy zakikirikal; a keď si Peter uvedomil, že sa tak vyplnila Kristova predpoveď, zaplakal; scéna samotného zapretia so služkou a kohútom, sa vyskytuje zriedkavo, niekedy tvorí vedľajšiu súčasť scény Krista s Kaifášom (pozri *selektívna kompozícia*); Petrov kajúcný plač často zobrazovaný v španielskom a talianskom protireformačnom umení ako *devocionálne* zobrazenie; motív obľúbený cirkvou počas *protireformácie*; pozri *apoštol Peter*, *christologický cyklus*, *Súd nad Kristom*, *Kristus*, *symboly číselné: 3*, *Posmievanie sa Kristovi pred Kaifášom*, *Ježiš*, *Kristus*, *biblia*, *Umučenie*, *kohút*

[https://www.google.sk/search?q=Vel%C3%A1quez+The+Tears+of+Saint+Peter&espv=2&biw=1853&bih=952&tbm=isch&imgil=p9\\_PJax3rolrBM%253A%253BjMC1225prhr4aM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fen.wikipedia.org%25252Fwiki%25252FBartolom%25252525C3%25252525A9\\_Esteban\\_Murillo&source=iu&pf=m&fir=p9\\_PJax3rolrBM%253A%2525CjMC1225prhr4aM%2525C%25252F%25252Fen.wikipedia.org%25252Fupload.wikimedia.org%25252Fcommons%25252F%25252FBartolom%25252525C3%25252525A9\\_Esteban\\_Murillo\\_-\\_Saint\\_Peter\\_in\\_Tears\\_-\\_Google\\_Art\\_Project.jpg%25252F%25252Fen.wikipedia.org%25252Fwiki%25252FBartolom%25252525C3%25252525A9\\_Esteban\\_Murillo%252525253B2945%2525253B4221](https://www.google.sk/search?q=Vel%C3%A1quez+The+Tears+of+Saint+Peter&espv=2&biw=1853&bih=952&tbm=isch&imgil=p9_PJax3rolrBM%253A%253BjMC1225prhr4aM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fen.wikipedia.org%25252Fwiki%25252FBartolom%25252525C3%25252525A9_Esteban_Murillo&source=iu&pf=m&fir=p9_PJax3rolrBM%253A%2525CjMC1225prhr4aM%2525C%25252F%25252Fen.wikipedia.org%25252Fupload.wikimedia.org%25252Fcommons%25252F%25252FBartolom%25252525C3%25252525A9_Esteban_Murillo_-_Saint_Peter_in_Tears_-_Google_Art_Project.jpg%25252F%25252Fen.wikipedia.org%25252Fwiki%25252FBartolom%25252525C3%25252525A9_Esteban_Murillo%252525253B2945%2525253B4221)



Kristus pred Kaifášom. Petrova zrada. Bičovanie (Codex Egbert, 980-993)



Anonym: Bičovanie Krista, Peter zapiera Krista (iluminácia z Holkham biblie, 1320-1330)



A. Elsheimer: Zapretie Petra (1605)



E. Savonanzi: Zapretie Petra (16.-17.st.)



G. van Honthorst: Petrovo zapretie (1620-1625)



G. van Honthorst: Petrovo zapretie (1618-1620)



H. J. Terbrugghen: Petrove zapretie Krista (1626-1629)



H. J. Terbrugghen: Petrovo zapretie Krista (17.st.)



G. Seghers: Petrovo zapretie (1620-1625)



J. M. Molenaer: Petrovo zapretie (1633)



G. de La Tour: Popretie sv. Petra (1651)



L. Bramer: Zapretie sv. Petra (1642)



N.-N. Coppel: Zrada sv. Petra (1717)



G. Doré: Peter zapiera Krista (drevoryt, 1866)



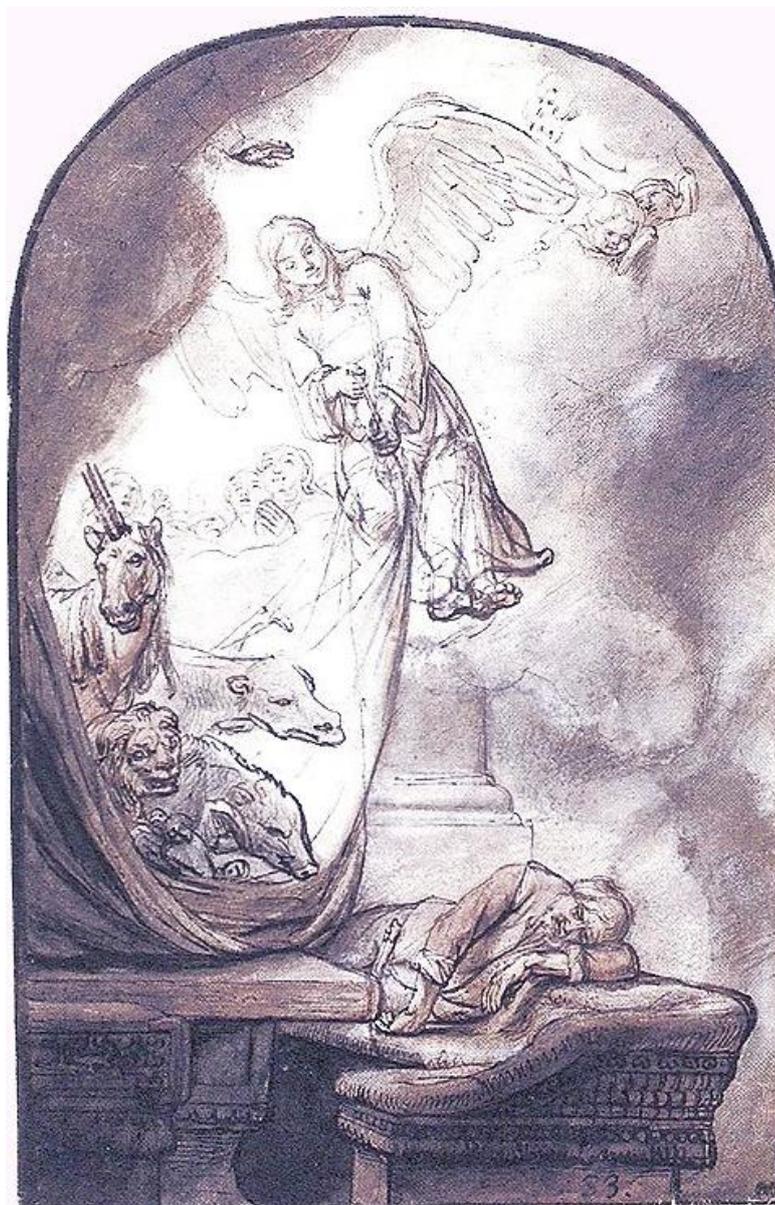
K. Petrov-Vodkin: Petrovo zapretie (1919)

**Petrovo evanjelium - Evanjelium podľa Petra**

**Petrovo videnie nečistých zvierat/Videnie nečistých zvierat/Petrovo videnie v Jope** - (*Skutky apoštolov 10,9-16*); modliaci Peter ma záhadné videnie: z neba sa znášala veľká plachta, v ktorej boli všetky druhy živočíchov; na príkaz hlasu z neba, aby zabíjal a jedol všetky tieto zvieratá, Peter odpovedal záporne, že nikdy nejedol nič, čo poškvŕňuje a znečisťuje; hlas ho upozornil, že čo prichádza od Boha, nemôže byť nečisté; tri razy za sebou opakované videnie si Peter vysvetlil ako znamenie, že Boh si želá, aby *pohania*, rovnako ako *Židia* boli prijímaní do *cirkvi*; v motíve anjeli držia plachtu, v ktorej sú zvieratá, ktoré Židia nesmeli jesť (*prasa, králik* a niektorá hydina); pozri *apoštol Peter*

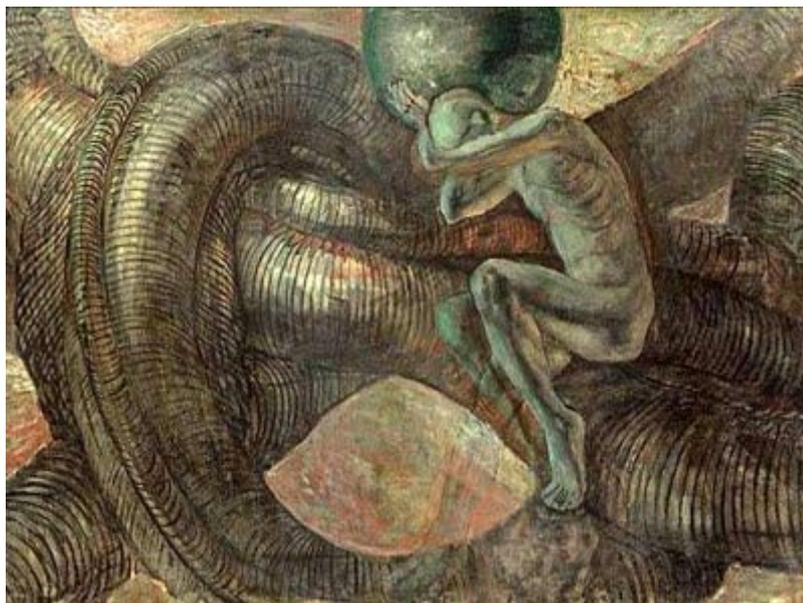
<https://www.google.sk/search?q=Peter%27s+vision+of+the+animals&espv=2&biw=1848&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=5QigVcfDOoL4UMnBrogL&ved=0CDUQsAQ>

<http://messianicpublications.com/robert-roy/a-hebraic-perspective-on-peters-vision-acts-10/>

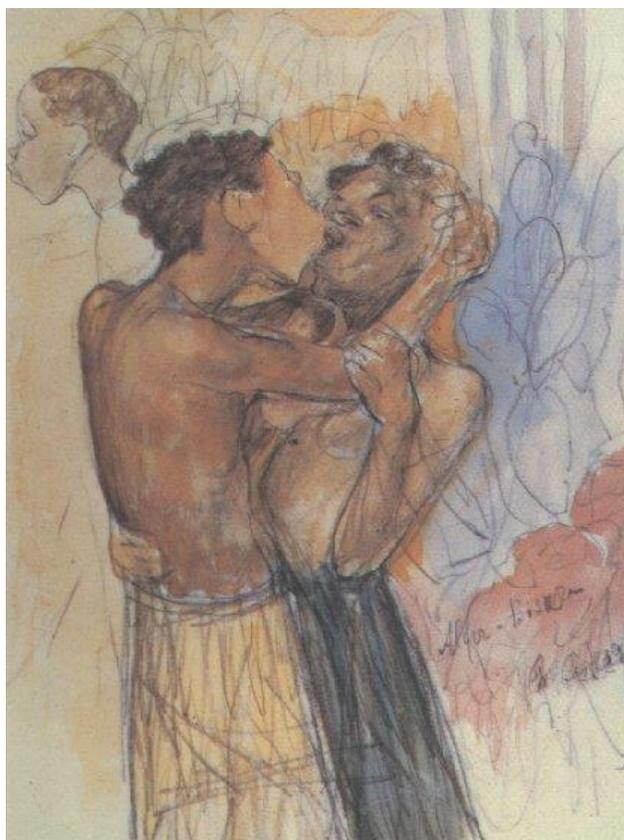


S. D. van Hoogstraten: Petrovo videnie zvierat (17.st.)





K. Petrov-Vodkin: Chaos (1906)



K. Perov-Vodkin: Bozk (20.st.)



K. Perov-Vodkin: Divadlo dráma (1907)



K. Petrov-Vodkin: Divadlo fraška (1907)



K. Perov-Vodkin: Sediaci chlapec (1909)



K. Petrov-Vodkin: Kúpanie červeného koňa (1912)



K. Petrov-Vodkin: Smädný vojak (1915)



K. Petrov-Vodkin: Fantázia (1925)



K. Perov-Vodkin: Husle (1931)



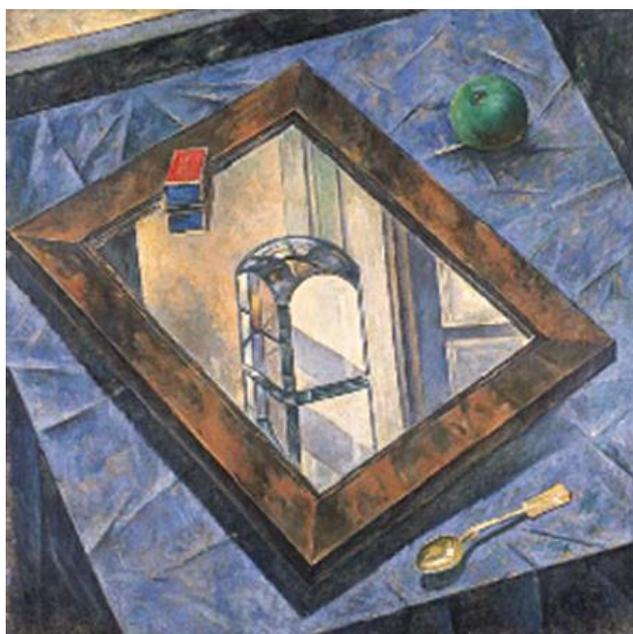
K. Petrov-Vodkin: Husle (1916)



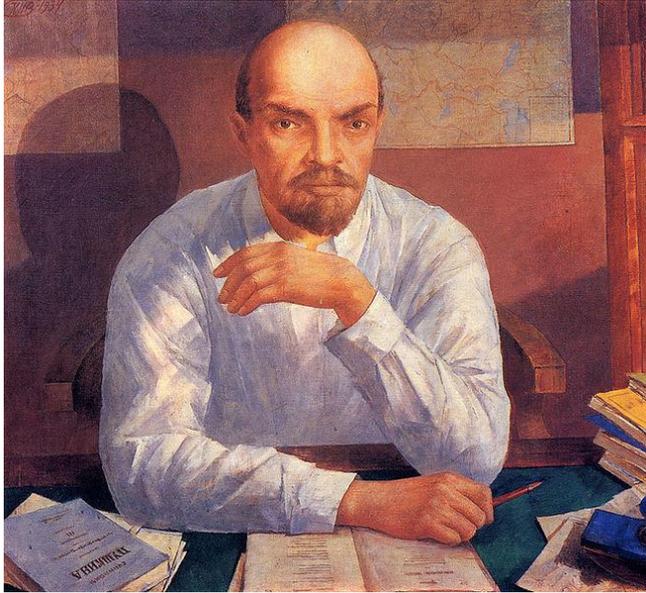
K. Petrov-Vodkin: Husle (1918)



K. Petrov-Vodkin: Zátišie so sledom (1918)



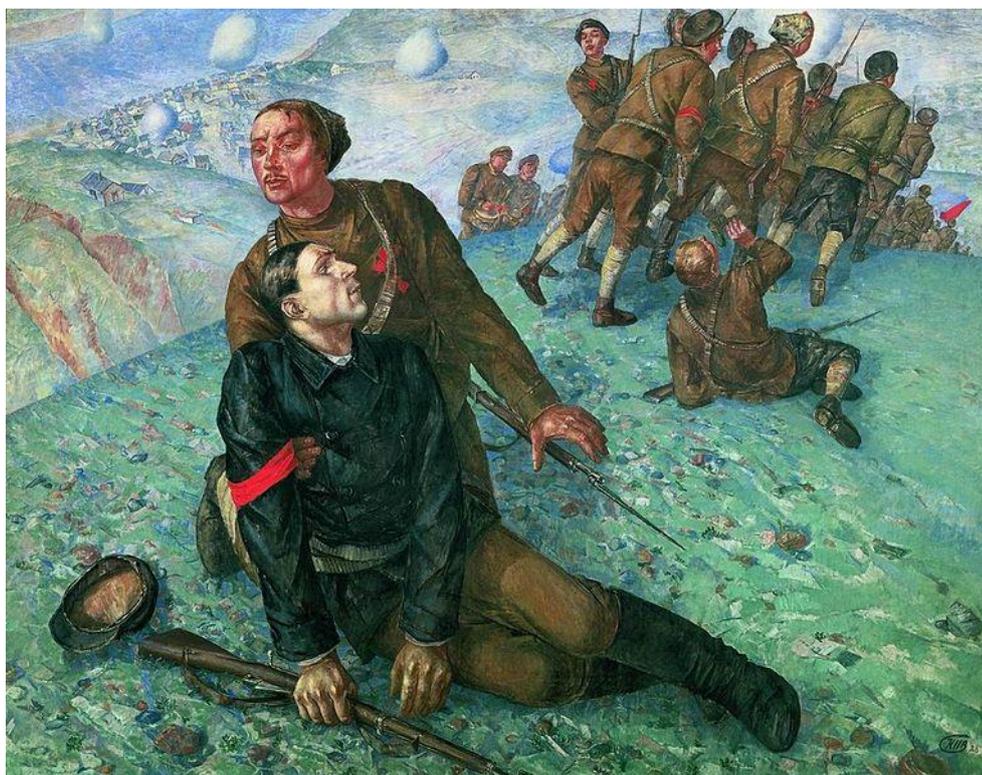
K. Petrov-Vodkin: Zátišie s hranolom (1920)



K. Perov-Vodkin: Portrét V. I. Lenina (1934)



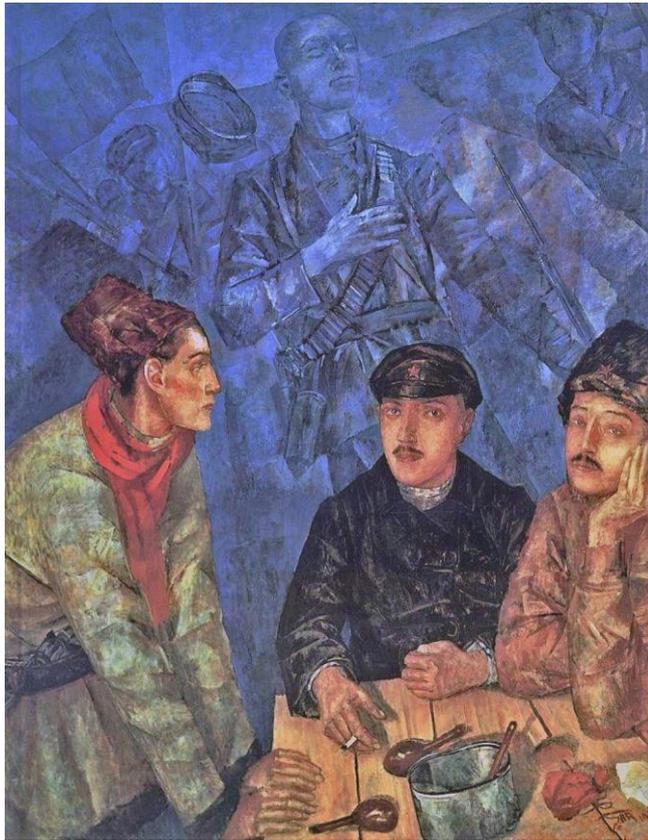
K. Perov-Vodkin: Leninova rakva (1924)



K. Perov-Vodkin: Smrt' komisára (1928)



K. Perov-Vodkin: V prvej linii (1916)



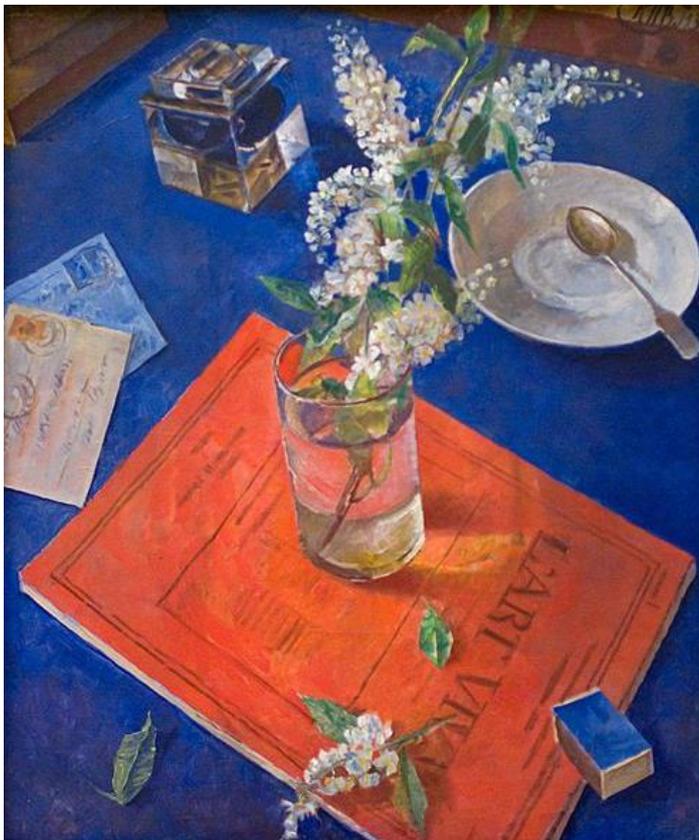
K. Perov-Vodkin: Po bitke (1923)



K. Perov-Vodkin: Petrohradská madona (1920)



K. Perov-Vodkin: Bohorodička Umilenie (1914-1915)



K. Perov-Vodkin: Čerešňa v poháre (1932)



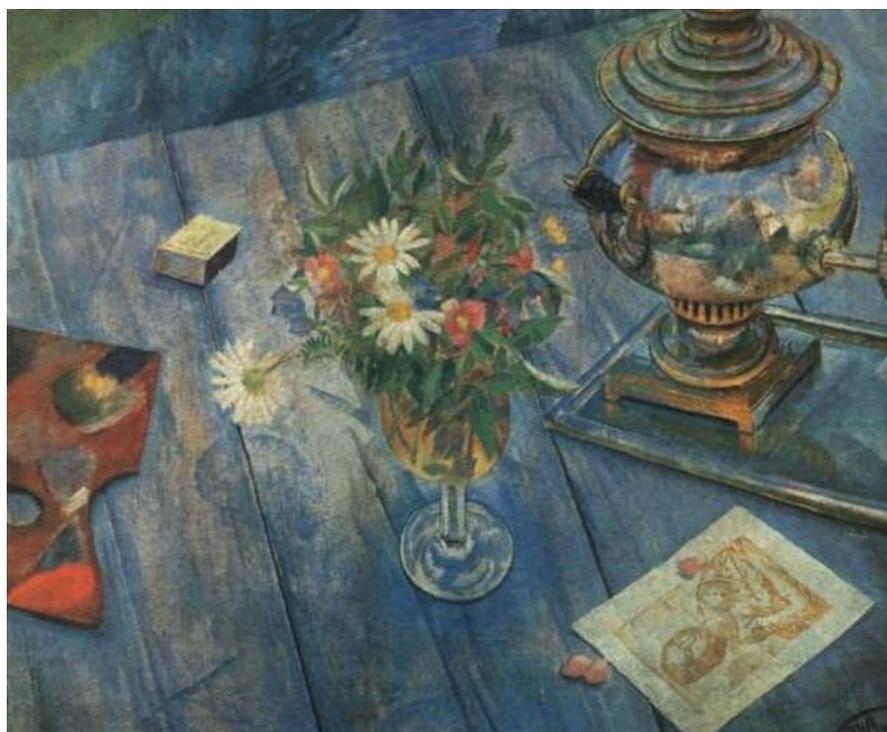
K. Petrov-Vodkin: Chlapci (1911)



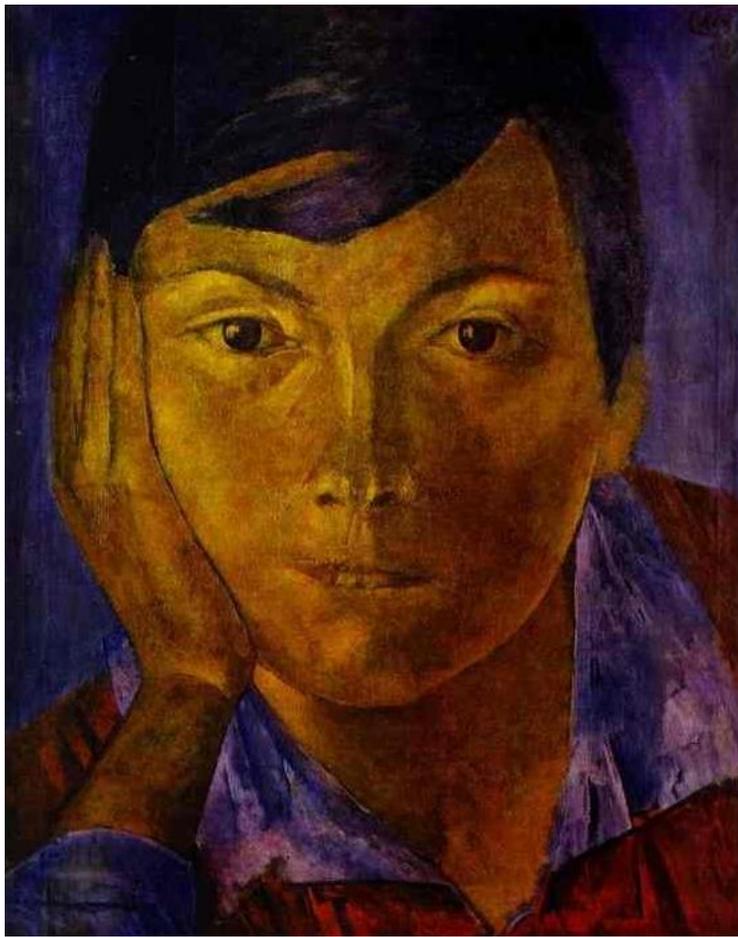
K. Petrov-Vodkin: Petrohradská madona (1920)



K. Petrov-Vodkin: Ranné zátšie (1918)



K. Petrov-Vodkin: Zátšie so samovarom (1920)



K. Petrov-Vodkin: Žltá tvár (1921)



K. Petrov-Vodkin: Petrovo zapretie (1919)

**Petrucci Francesco** - pozri *sťahovanie z kože*

[http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING\\_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=23](http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=23)



F. Petrucci, Giovanni Francesco Barbieri; Fra Antonio Lorenzini: Mučenie svätého Bartolomeja

**Petrus Christus - P. Christus**

**Petrus Jakob -**

[http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING\\_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=20](http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=20)



J. Petrus podľa B. Sprangersa : Svätá rodina s anjelmi

**Petruška** - rus. – „petržen“; komický hrdina *maňuškových* ľudových komédií, hraných od 17.storočia v *Rusku*; pozri *verteb*

**petrženový veniec** - Biedermann v súvislosti s heslom *veniec*: petrženové vence na počesť boha *Dia* sa používali pri *nemejských hrách*; inak sa používali *olivové vence*

**Pettenkofen August von** - (†1889); príp. August Xaver Karl von Pettenkofen, August Karl Ritter von Pettenkofen; rakúsky litograf, grafik, ilustrátor, maliar; počas revolúciou 1848 sa stal vojenským maliarom v štýle Carla Schindlera; pri plnení svojich povinností, strávil nejaký čas v Szolnoku v Maďarsku; oblasť na neho zanechala veľký dojem a viedla jeho štýl k malebnosti; roku 1852 išiel do Paríža a dostal sa pod vplyv *Barbizonskej školy*; bol prijatý ako člen viedenskej akadémie v roku 1866 a v roku 1872 sa stal čestným členom Akadémie výtvarných umení v Mníchove; roku 1876 bol povýšený do šľachtického stavu; pozri *žánroví maliari*, *rakúski maliari 19.st.*

<http://www.webumenia.sk/autor/7790>

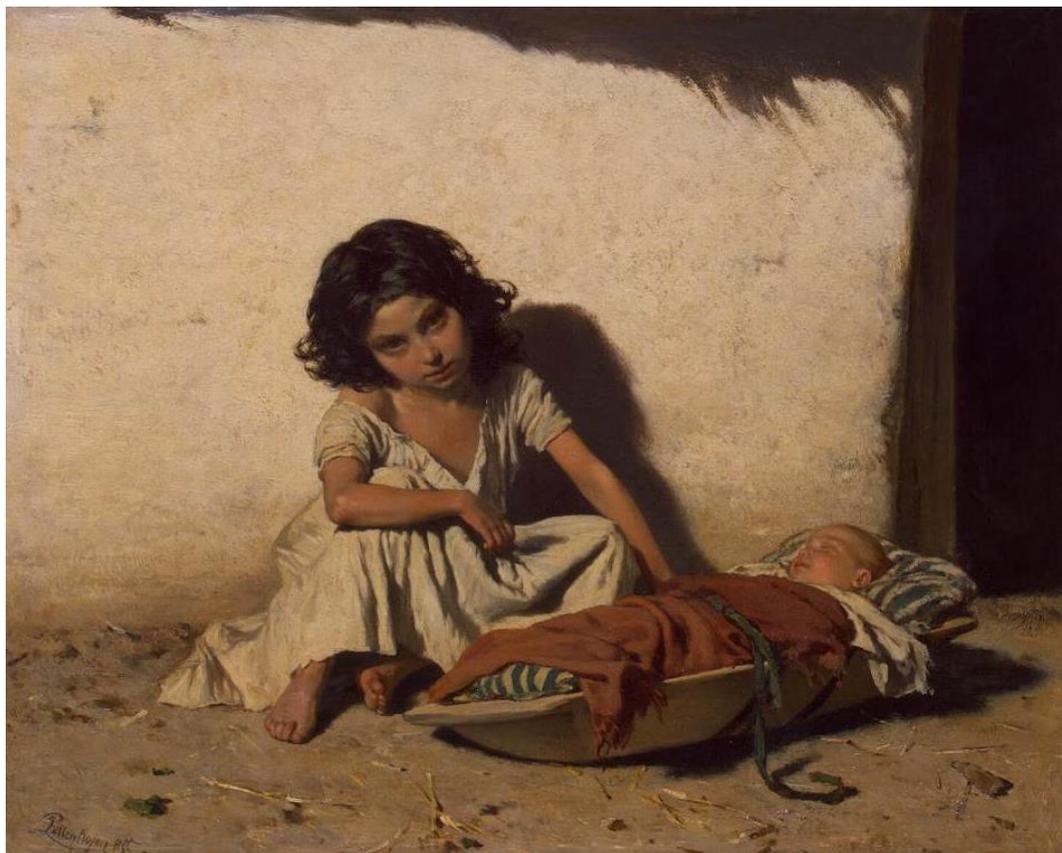
<https://www.google.sk/search?q=August+von+Pettenkofen&esv=2&biw=1841&bih=995&tbn=sch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwi1o-qfp5DKAhUFkCwKHchaAxEQsAQIIg>



A. von Pettenkofen: Ruský tábor (litografia, 1849)



A. von Pettenkofen: Cigánska rodina (1868)



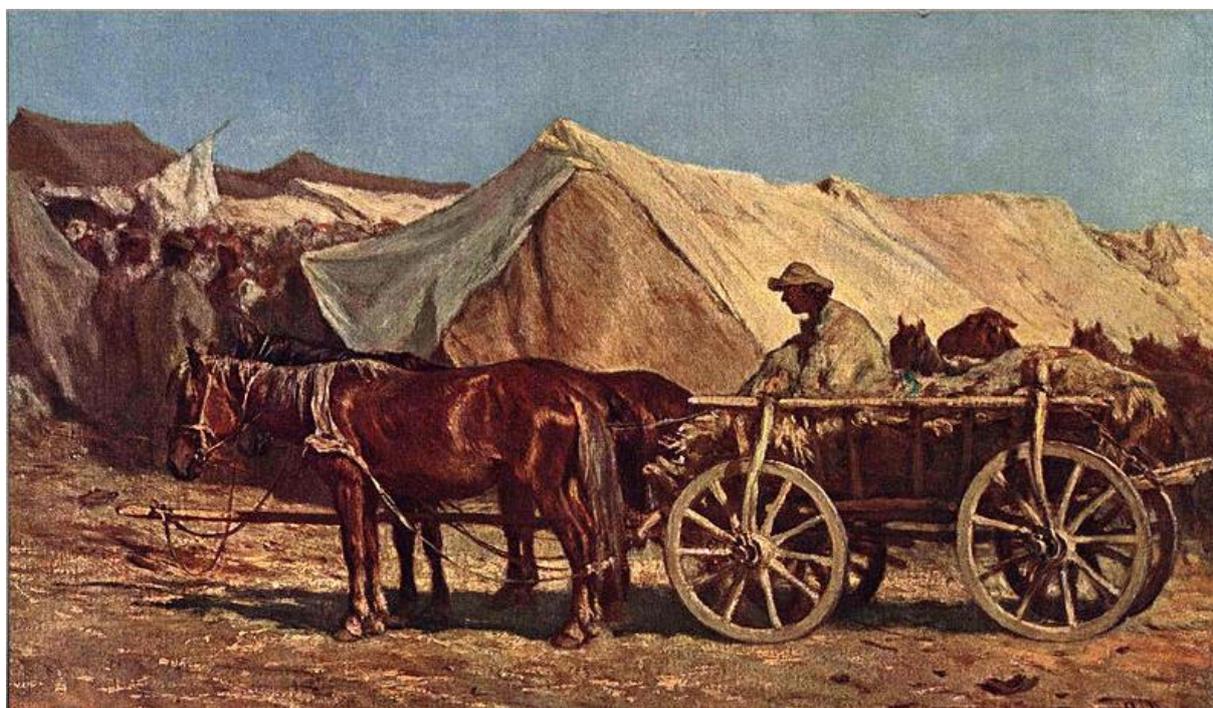
A. von Pettenkofen: Cigánske deti (1855)



A. von Pettenkofen: Scéna zo Serede pri Váhu (1872)



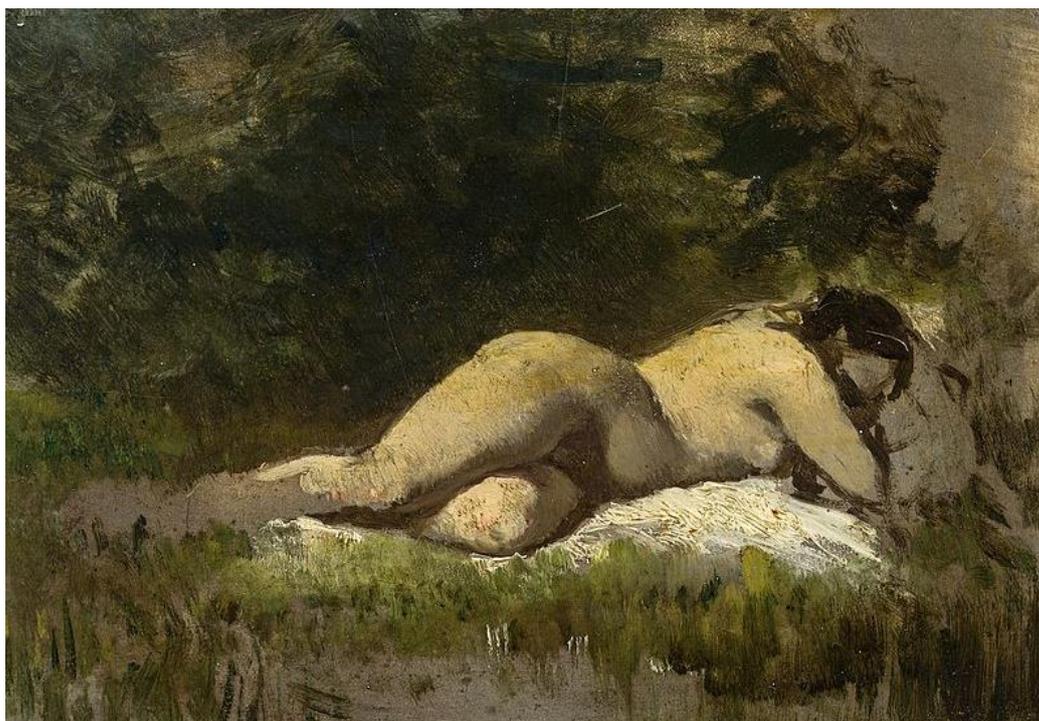
A. von Pettenkofen: Trh v Szolnoku, Maďarsko (1851)



A. von Pettenkofen: Maďarský trh (19.st.)



A. von Pettenkofen: Trh s riadom v Szolnoku (19.st.)

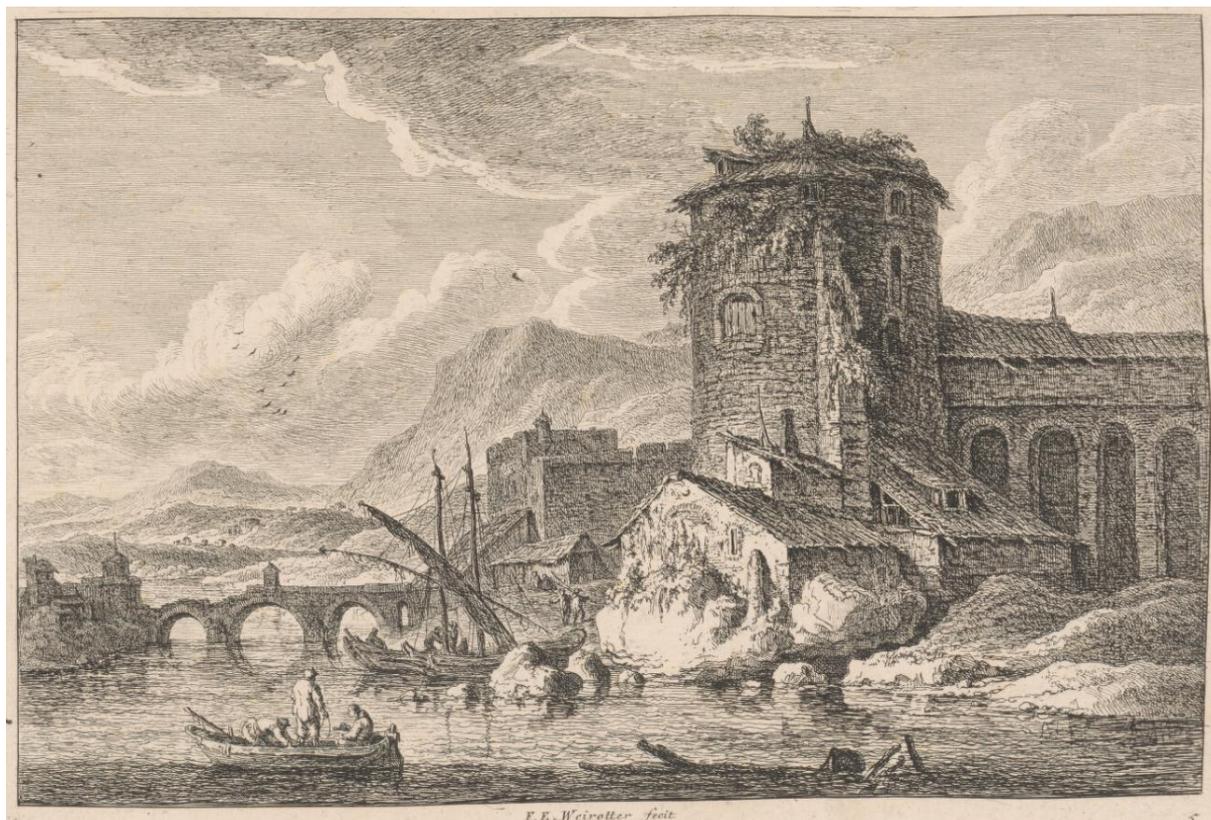


A. von Pettenkofen: Ležiaci akt (19.st.)

**„pevná noha“** - v *kontraposte* noha, ktorá nesie ťažisko; pozri „*voľná noha*“, *chiasmus/kompozícia chiastická*  
**pevnosť** - angl. fortress; zo starej francúzštiny forteresse, zo stredovekej latinčiny fortalitia, z latinčiny fortis – „silný“; veľké opevnené miesto; často v podobe skupiny pevností; chránené *opevnením*; pozri *citadela, Komárno*



A. van der Cabel: Morská krajina (17.st.)



F. E. Weirrotter: Pevnosť (veduta, lept, 1750–1770)

**pevný rám** - druh *vnútorného rámu*; jeho rohy sú pevne spojené; vypínanie plátna obrazu nie je možné urobiť dodatočným rozťahnutím líšt; tento typ predchádzal *klinovému rámu*; pozri *napínací rám*

**Pevsner Antoine** - (†1962); francúzsky sochár a maliar ruského pôvodu, brat *N. Gaba*; spočiatku Pevsner ovplyvňovaný kubizmom, neskoršie *kubizmus* a *futurizmus* spolu s bratom odmietol; po odchodu z *Ruska* do *Paríža* bratia stúpcami *konštruktivizmu*; pozri *abstraktné umenie*

**P.F./p.f.** - pozri *pour féliciter, novoročenka*

**Phaidimos** - grécky archaický sochár známy z pozostatkov sôch *kore*; jeho dielom je zrejme *Moschoforos*, známy aj ako *voťivny dar Rhombosov*



Phaidimos: Kore

Phaidimos: Moschoforos

**Phalanga/Falanga** - *skupina*, založená Kandinským 1901, po jeho príchode z Ruska do Mníchova; členmi boli ruskí avantgardní umelci

**Phlegeton** - Heinz-Mohr v súvislosti s heslom rieka: Phlegeton alebo *Pyriplegeton* = rieka ohňa; *Léthé* = gr. zabudnutie, bola rieka zabudnutia; pozri *podsvetné rieky*

**Philips Thomas** -



Thomas Phillips: Lord Byron

**Philips Medhurst Bible - Bible Philips Medhurst**

**Phillis** - gréc. Φυλλίς/Filis; pozri *Phyllis*

**Philo Iudaeus** - lat. – „Philo judský“; pomenovanie *Filóna Alexandrijského*

**Phineus - Fineus**

**Phoebe** - v *gréckej mytológii* jedna z *Heliad*, sestier *Faethóna*

**Phoebus** - lat.; gréc. *Fobos*

**Phoenix - Fénix**

**Phronesis** - lat. – „múdrost', inteligencia“ gréc. φρόνησις/fronesis

www: staroveké grécke slovo pre múdrost' alebo inteligenciu, ktorá je témou diskusií vo filozofii; v etike Aristotela je treba rozlíšiť od phronesis (múdrost' a duševnú cnosť) od iných slov ako epistémé a techné (cnosť praktického myslenia); z toho dôvodu, ak to nie je len preklad slov, phronesis znamená múdrost' alebo inteligenciu (to je často preložené ako praktické múdrosti“, a niekedy, viac tradične, ako prezieravosť); rovnako ako lat. *Prudentia* je Phronesis tiež vyslovovaná hláskovaná ako Fronesis; Aristoteles definuje phronesis nasledujúcim spôsobom: „Môžeme pochopiť povahu opatrnosti (phronesis), ak vezmeme do úvahy, aký druh ľudí nazývame rozumnými... známku obozretného muža je, aby bol schopný konať správne v tom, čo je dobré a výhodné...Ale nikto neprerokáva veci, ktoré sú nemenné...Tak... obozretnosť nemôže byť vedou (episteme) alebo art (techne); nie je vedou, pretože to, čo možno robiť, je premenné (môže byť vykonané rôznymi spôsobmi alebo neurobené vôbec), a nie je umením, pretože opatrenia a výroba sú druhovo odlišné; výroba sa zmeriava na koniec iného, než je sama, ale je to možné v prípade opatrení, pretože koniec je len to dobré; to čo zostáva, je skutočný stav, odôvodnený a akcieschopný, pokiaľ ide o veci, ktoré sú dobré alebo zlé pre človeka...domnievame sa, že táto kvalita patrí k tým, ktoré pochopili tí, čo riadia domácnosti alebo štáty; pozri *Abraxas*

**Phrosine** - pozri *Meliodor a Phrosine*

**Phryne** - (†330 pr.Kr.); www: aténska *prostitútka*, ktorá je považovaná za jednu z najslávnejších *kurtizán* staroveku; keď kráľ Lydie chcel, aby mu venovala svoju priazeň, vypýtala si absurdne vysokú cenu, lebo ho považovala za odporného; kráľ zaplatil a potom sumu vyberal od svojich poddaných vo forme dane; na druhej strane sa Phryne zadarmo oddala filozofovi *Diogenovi*, pretože obdivovala jeho myseľ; pozri *prostitúcia; Lais z Hyccara*



Elias Robert: Phryne

H. Siemiradzki: Phryne na slávnosti boha Poseidóna v Eleusine (detail)



H. Siemiradzki: Phryne na slávnosti boha Poseidóna v Eleusine

**Phyllis** - 1.v *gréckej mytológii* dcéra tráckeho kráľa a manželka aténskeho kráľa Demophona

2. manželka alebo milenka *Alexandra Velkého*; podľa legendy filozof *Aristoteles* varoval svojho žiaka Alexandra, aby nevenoval priveľa pozornosti Phyllis a svojej žiadostivosti; keď sám raz chcel, aby Phyllis uspokojila jeho telesné potreby, súhlasila; mal však prijať uzdu a dovoliť jej jazdiť na jeho chrbte okolo záhrady; Aristoteles súhlasil; Alexander a jeho spoločník scény prizerali; základné poučenie z príbehu je, že aj tak racionálne založený muž ako bol Aristoteles pod tlakom telesnej túžby stratí rozum; námet Phyllis jazdí na Aristotelovi sa používal ako symbol sily žien a ich prevahy nad mužmi; príbeh často zobrazovali renesanční umelci

<https://www.google.sk/search?q=Baldung+Aristotle+and+Phyllis&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=TJVfVfODMjzUuyXgeAI&ved=0CCYQsAQ#imgrc=f0fzzJ1MHAKMzM%3A>

<http://witcombe.sbc.edu/davincicode/power-of-women.html>





Podľa monogramisru BR: Phyllis jazdí na Aristotelovi (rytina, 1485-1500)



Okruh B. Baldiniho: Phyllis jazdí na Aristotelovi (majstrovská rytina, 1436-1487)



Majster Housebook/Majster amsterdamského kabinetu: Phyllis jazdí na Aristotelovi (rytina, 15.st.)



Apollonio di Giovanni: Phyllis jazdí na Aristotelovi (narodeninová tácka, detail z Triumfu lásky, 1460-1470)



Apollonio di Giovanni: Triumf lásky. Phyllis jazdí na Aristotelovi (narodeninová tácka, 1453-1455)



J. de Beer podľa Majstra z Amiensu: Phyllis jazdí na Aristotelovi (rytina, 1430-1536)



Majster MZ Zazinger: Aristoteles a Phyllis (15.-16.st.)



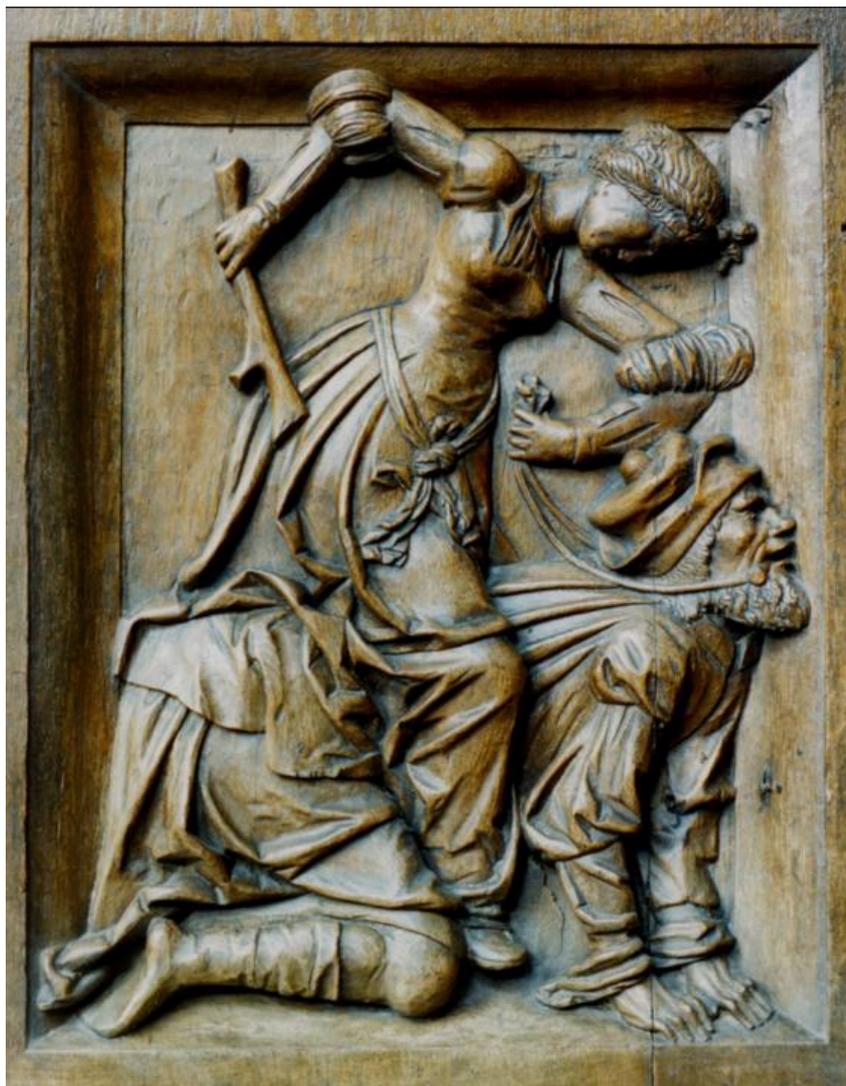
H. Baldung: Aristoteles a Phyllis (drevoryt, 1515)



Aristoteles a Phyllis (detail z Basler tapisérie, 1470)



Aristoteles a Phyllis (drevorezba stally v katedrále sv. Kataríny, Belgicko)



Aristoteles a Phyllis (drevorezba stally kláštorného kostola Montbenoît, Franche-Comté, 1527)



H. Baldung: Aristoteles a Phyllis (perokresba, 1503)



H. Baldung: Aristoteles a Phyllis (drevoryt, 1513)



H. L. Schüpfelin: Phyllis jazdí na Aristotelovi (16.st.)



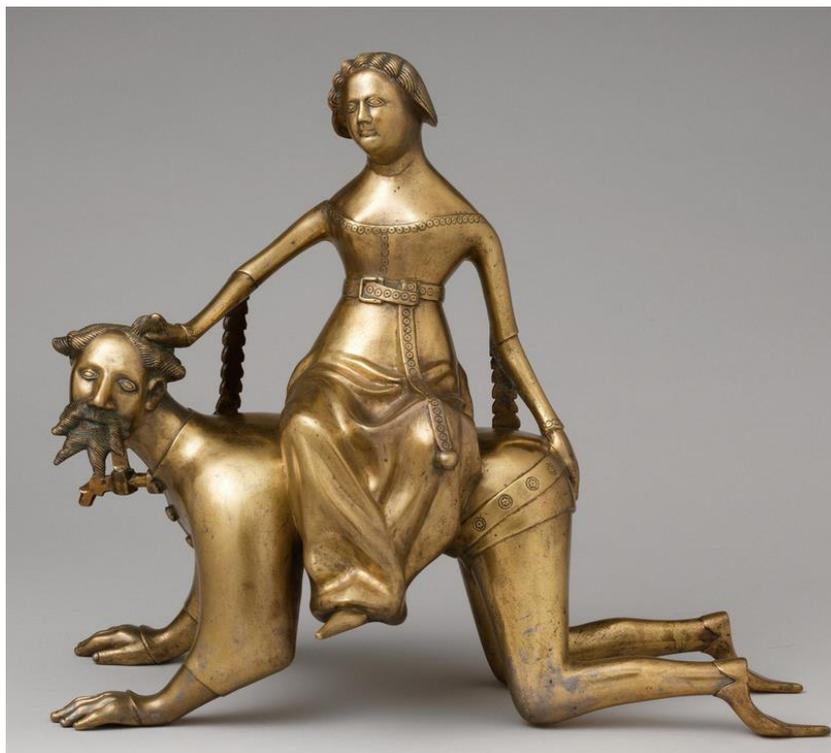
L. van Leyden: Phyllis jazdí na Aristotelovi (drevoryt, 16.-17.st.)



H. Burgkmair st.: Aristoteles a Phyllis (1519)



J. de Beer podľa Majstra z Amiensu: Phyllis jazdí na Aristotelovi (rytina, 1430-1536)



Phyllis jazdí na Aristotelovi (akvamanila, 1400)



H. Brosamer: Aristoteles a Phyllis (1520-1551)



J. Sadeler I podľa B. Sprangera: Aristoteles a Phyllis (rytina 1587-1593)



L. Cranach st.: Aristoteles a Phyllis (1530)

**Physiologus/Fysiologos** - lat. – „Prírodovedec“; Baleka: prírodopisno-náboženské *dielo* vzniknuté v 2.-4.storočí v *Alexandrii*; názov označuje povolanie autora, jeho vlastné meno nie je známe; dielo založené na starších egyptských, antických a východných predkresťanských prameňoch a tradíciách; spis písaný grécky (> pôvodne Fyziologus) zaznamenáva okolo 50 skutočných aj bájných zvierat (pozri *monštrá*), rastlín a nerastov, ktoré popisuje a moralisticky alebo teologicky vykladá vo vzťahu ku *Kristovi*, *diablovi*, *cirkvi* a človeku; takto symbolicky vykladanie, napr. *lev*, *pelikán*, *fénix*, *jednorožec*, *pštros*, *rybárík*, *bocian*, *chochláč* a ďalšie; spis sa stal zdrojom kresťanskej zvieracej symboliky (pozri *kresťanské symboly*); rozsiahlo sa odrážal od raného stredoveku v *ikonografii* výtvarného umenia; spis bol veľmi rozšírený, v 7.-13.st. popri *biblii* najrozšírenejšie *dielo literárne*, opisované, rozširované, prepracované a prekladané do latinčiny aj národných jazykov; dodnes dochovaných 77 gréckych a latinských opisov; rukopisy boli tiež ilustrované, medzi najznámejšie patrí Physiologus zo Smyrny (11.st.), v ktorom je každé zviera zobrazené dva razy, raz samostatne a raz v biblickom výjave alebo v legende; Physiologus predlohou a prameňom stredovekého výtvarného umenia najmä v 11.st. a 14.st. (reliéfy *chórových lavíc*, *hlavice*), ale bol

aj podnetom na vznikajúce *bestiáre*, ktoré veľa razy prevýšili počet opisovaných zvierat; postupom doby sa však odchyľovali od prostoty Physiologu a stále viac sa prikláňali k intelektualizácii významových výkladov v duchu *scholastickej* učenosti

Becker: grécky spis, ktorý vznikol v Alexandrii o období medzi rokmi 150-200; obsahoval pôvodne 48 kapitol s výpoveďami alebo krátkymi správami o vlastnostiach zvierat, rastlín a nerastov, väčšinou uvedených slovami: „Fyziologus hovorí...“ a zakončených výrokom „Pekne hovorí Fyziologus o...“; na túto časť nadväzuje kresťanský výklad, ktorý sa opiera o biblické citáty; charakteristické je, že „prírodovedný“ výber vlastností je viazaný na alegorický výklad, ktorý zodpovedá kresťanskému zmýšľaniu pisateľa; základom pritom bol grécky *Nový zákon* a grécky preklad *Starého zákona* (*Septuaginta*); popri etiópskych, sýrskych, arabských a iných prekladov existujú v 5.storočí ešte preklady do latinčiny, o ktoré sa opierajú verzie španielske, anglické a francúzske, tzv. *bestiáre*; z diela Fyziologus sa odvodzujú početné *kresťanské symboly*; pozri *figovník*; *atribúty*, *symboly*, *alegórie a prirovnania*; *rybárík*; *chochláč*; *jarabica*; *sova*, *kuvik*

Lurker v súvislosti so symbolikou *orla*: dáva do pozornosti obrodienie orla (keď orol zostarne a jeho oko sa zakalí, spáli svoje krídla vo venci slnečných lúčov a ponorí sa tri razy do prameňa čistej vody; omladený stúpa opäť do vzduchu > „aj ty, učeník *Kristov*, ak nosíš staré rúcho, hľadaj duchovný prameň, Slovo Božie, a leť do výšky slnka spravodlivosti Ježiša Krista“; porovnaj *Fénix*

Biedermann: v spise sa nachádza zvláštny údaj, že *leopard* (pozri aj *panter*) je „najpriateľskejším zvieratom zo všetkých, iba *hadovi* je nepriateľom...z jeho hlasu sa šíri príjemná vôňa, ktorá priťahuje zvieratá do jeho blízkosti, obdobne *Ježiš Kristus* po svojom *zmŕtvychvstaní* ohlásil sa svetu silným hlasom a šíril takto oblažujúcu vôňu široko-ďaleko“; ďalej pozri *papagáj*, *páv*, *pelikán*, *perla*, *krokodíl*, *osol*, *volavka*, *hrdlička*, *ibis*, *labuť*, *sup*, *jarabica*, *pôrodný kameň*; *bestiár*

-v súvislosti s heslom *strom*: ranokresťanský spis Physiologus hovorí o indickom strome *peridexion*, ktorého ovocím sa živia iba *holuby*, ale *hady* ho neznášajú a vyhýbajú sa jeho tieňu; tento strom je spomienkou na *Vykupiteľa*; je to skutočný *strom života*, ktorého ovocím sa nasýtia pravoverní, ale nie *diabol*

**pchaj-lou** - čínske monumentálne *brány* s niekoľkými strieškami nad sebou, budované na mestských hradbách; pozri *čínska architektúra*

**pchou** - čínska baňatá váza; pozri *čínske umenie*; *nádoby*